

DAGROFA A/S
Att. advokat Torbjørn Malmsteen
Gammelager 11-13
2605 Brøndby

2. april 2004
SEK
Sag 3/1120-0401-0060
/LOB/SKN

Afgørelse vedr. SuperGros A/S' overtagelse af Chr. Kjærgaard A/S' aktiviteter

Resumé

SuperGros A/S har den 12. marts 2004 anmeldt virksomhedens overtagelse af Chr. Kjærgaard A/S' aktiviteter.

Begge selskaber er dagligvaregrossister. SuperGros A/S leverer dagligvarer til detailhandlen i Danmark, herunder bl.a. SuperBest-kæden, de tre Spar-kæder, Prima-kæden og Rema 1000. Chr. Kjærgaard A/S leverer dagligvarer fortrinsvis til kæderne De Friske Butikker, Let-Køb og Kanongruppen i Jylland og på Fyn.

De deltagende virksomheders omsætninger overskrider tærskelværdierne i konkurrencelovens § 12, stk. 1, nr. 1. Der er tale om en fusion i henhold til konkurrencelovens § 12 a, stk. 1, nr. 2.

Parterne finder, at markedet bør afgrænses bredt, dvs. omfattende alle grossister inkl. kapitalkæderne. Parterne har imidlertid også angivet markedsandelene på et snævert marked, dvs. hvor kun de åbne kæder medtages, såfremt styrelsen ikke accepterer parternes brede afgrænsning. Styrelsen har valgt i denne sag ikke at foretage en dyberegående analyse af det relevante marked. Det skyldes, at selv hvis man afgrænser markedet snævert, hvorved SuperGros A/S efter fusionen har en anslået markedsandel på 45 %, vil fusionen ikke føre til, at der skabes eller styrkes en dominerende stilling, der bevirker, at den effektive konkurrence hæmmes betydeligt.

Som følge heraf har Konkurrencestyrelsen godkendt fusionen, jf. konkurrencelovens § 12 c, stk. 2.

Afgørelse

Det **meddeles** parterne, at SuperGros A/S' overtagelse af Chr. Kjærgaard A/S udgør en fusion i henhold til konkurrencelovens § 12 a, stk. 1, nr. 2. De deltagende virksomheders omsætninger overskrider tærskelværdierne i konkurrencelovens § 12, stk. 1, nr. 1, og fusionen er derfor omfattet af reglerne om fusionskontrol i konkurrenceloven.

KONKURRENCESTYRELSEN
Nørregade 49
1165 København K

Tlf. 33 17 70 00
Fax 33 32 61 44
CVR-nr. 64 96 46 15
ks@ks.dk
www.ks.dk

ØKONOMI- OG
ERHVERVSMINISTERIET

3. april 2004 får
Konkurrencestyrelsen
ny adresse og telefonnummer:

Nyropsgade 30
1780 København V

Tlf. 72 26 80 00

Det **meddeles** parterne, at fusionen kan godkendes i henhold til konkurrencelovens § 12 c, stk. 2, idet fusionen ikke skaber eller styrker en dominerende stilling, der bevirker, at den effektive konkurrence hæmmes betydeligt.

Sagsfremstilling

Indledning

SuperGros A/S har den 12. marts 2004 anmeldt virksomhedens overtagelse af Chr. Kjærgaard A/S' aktiviteter til Konkurrencestyrelsen. Overtagelsen skal ske i perioden fra 1. maj 2004 til 1. december 2004.

Parterne forventer, at fusionen vil give stordriftsfordele med hensyn til bl.a. indkøb og logistik, hvilket vil føre til lavere priser for Chr. Kjærgaard A/S' kunder. Chr. Kjærgaard A/S' kunder vil herefter stå stærkere i konkurrencen med de øvrige butikker på detailmarkedet, først og fremmest butikker tilknyttet COOP Danmark, Dansk Supermarked og Aldi.

Parterne

SuperGros A/S er en virksomhed i Dagrofa-koncernen (63 % – de resterende aktier ejes af Centralkøb Holding A/S med 30 % og Samkøb K/S med 7 %), som igen er ejet af Skandinavisk Tobakskompagni A/S (55 %). SuperGros A/S havde i 2002 en omsætning på [] i Danmark og beskæftigede 654 medarbejdere.

Chr. Kjærgaard A/S ejes af 900 aktive og tidligere købmænd og havde i 2002 en omsætning i Danmark på [] og beskæftigede 133 medarbejdere. Omkring 150 af Chr. Kjærgaard A/S' aktionærer er samtidig kunder hos virksomheden.

Begge selskaber er dagligvaregrossister. SuperGros A/S leverer dagligvarer til detailhandlen i hele Danmark, herunder bl.a. til SuperBest-kæden, de tre Spar-kæder, Prima-kæden og Rema 1000. Chr. Kjærgaard A/S leverer fortrinsvis til kæderne De Friske Butikker, Let-Køb og Kanongruppen i Jylland og på Fyn.

Fusionens art

I perioden fra 1. maj 2004 til 1. december 2004 overtager SuperGros A/S Chr. Kjærgaard A/S' aktiviteter, herunder logistik- og lagerfunktion samt kædekontorfunktionen. SuperGros A/S overtager endvidere bl.a. Chr. Kjærgaard A/S' varelagre, enkelte medarbejdere og et antal ejendomme. SuperGros A/S overtager derimod ikke Chr. Kjærgaard A/S' kunder ved overdragelsen.

SuperGros A/S erhverver således kontrol over Chr. Kjærgaard A/S' virksomhed, hvorved der er tale om en fusion i henhold til konkurrencelovens § 12 a, stk. 1, nr. 2.

De deltagende virksomheders omsætning ligger over de i konkurrencelovens § 12, stk. 1, nr. 1, fastsatte grænser. Fusionen er derfor omfattet af lovens regler om fusionskontrol.

Da SuperGros A/S' aftale om overtagelse af Chr. Kjærgaard A/S må betragtes som indgået i hvert fald senest samtidig med udsendelse af pressemeddelelsen

af 23. februar 2004, finder Konkurrencestyrelsen, at fusionen ikke er rettidigt anmeldt, jf. lovens § 12 b, stk. 1. Styrelsen har imidlertid på det foreliggende grundlag, herunder sagens konkurrencemæssige betydning, valgt ikke at foretage sig videre i anledning af den ikke-rettidige anmeldelse.

Markedsbeskrivelse

Salget af dagligvarer i Danmark foregår typisk gennem flere led fra producent til forbruger.

Leddene mellem producent og grossist (producentmarkedet) er karakteriseret ved, at der findes en række producenter med stor markedsstyrke (fx Arla, Carlsberg, Danish Crown, Skandinavisk Tobakskompagni og Danisco) og en række grossister også med stor styrke (COOP Danmark, Dansk Supermarked og Dagrofa).

Leddene mellem grossist og detailhandlende (grossistmarkedet) er kendetegnet ved, at de største aktører opererer inden for kæder, hvor de detailhandlende gennem aftaler (åbne kæder) eller ejerskab (kapitalkæder) er forpligtede eller tilskyndede til at handle i størst muligt omfang hos den udpegede grossist. I de åbne kæder vil den enkelte detailhandlende på grund af bindingerne ofte have vanskeligt ved at skifte grossist, hvis vedkommende kan få bedre betingelser hos en anden grossist. I kapitalkæderne kan butikkerne ikke selvstændigt vælge at skifte grossist. Det betyder, at konkurrencen mellem grossisterne om adgangen til de eksisterende butikker i de åbne kæder kan være træg, mens den i kapitalkæderne er ikke-eksisterende.

Leddene mellem detailhandlende og forbruger (detailmarkedet) er kendetegnet ved mange aktører, idet der findes et stort antal dagligvareforretninger, og forbrugerne køber typisk ind hos forskellige udbydere.

Aftalegrundlaget

I forbindelse med, at Chr. Kjærsgaard A/S overtages af SuperGros A/S, vil det stå Chr. Kjærsgaard A/S' kunder frit for, om de vil vælge SuperGros A/S eller en anden grossist som ny dagligvareleverandør. Sammen med fusionsanmeldelsen har parterne imidlertid indsendt vedtægter for De Friske Butikker. Det fremgår heraf, at formålet med samarbejdet er at samle indkøbet hos én fælles grossist. Medlemmerne af denne kæde vil dog kunne løse sig fra denne forpligtelse ved udmeldelse, hvilket kan ske med 1 måneds varsel¹.

Parterne forventer, at en væsentlig del af Chr. Kjærsgaard A/S' kunder vil vælge SuperGros A/S som ny grossist. De af Chr. Kjærsgaard A/S' kunder, der ønsker at benytte SuperGros A/S som grossist, tilbydes at foretage indkøb i henhold til SuperGros A/S' generelle samhandelsbetingelser. Disse samhandelsbetingelser er anmeldt til Konkurrencestyrelsen, men endnu ikke godkendt.

¹ Det er uklart, om vedtægterne for den enkelte købmand stiller krav om medlemskab af DSK (§ 3 e) og om, hvad der nærmere ligger i begrebet "illoyale/ukollegiale handlinger i vedtægternes bestemmelser om eksklusion (§ 8). Konkurrencestyrelsen har ikke hermed taget stilling til, hvorvidt disse bestemmelser er i overensstemmelse med konkurrenceloven.

Da der eventuelt kan være bestemmelser i de anmeldte samhandelsbetingelser, der strider mod konkurrencelovens § 6, stk. 1, og som først vil blive vurderet i forbindelse med Konkurrencestyrelsens behandling af anmeldelsen, skal styrelsens behandling af nærværende fusionsanmeldelse ikke anses som en samtidig behandling og eventuel godkendelse af SuperGros A/S' samhandelsbetingelser.

Kæderne under Chr. Kjærgaard A/S videreføres i øvrigt uændret, men kæde-medlemmerne vil på sigt blive tilbudt optagelse i SuperGros A/S' kæder.

Da overdragelsen af Chr. Kjærgaard A/S' aktiviteter sker over en periode, har parterne underskrevet en hensigtserklæring. Erklæringen angiver bl.a. overdragelsestidspunkterne for de forskellige aktiviteter.

Offentliggørelse og høring

Oplysning om fusionens anmeldelse er offentliggjort på Konkurrencestyrelsens hjemmeside torsdag den 18. marts 2004. Med offentliggørelsen fulgte en opfordring til alle interesserede om at komme med bemærkninger til den planlagte fusion senest den 24. marts 2004 kl. 12.00. Der var ved fristens udløb ikke indkommet bemærkninger til fusionen.

Et udkast til denne afgørelse har været i høring hos sagens parter, jf. konkurrencelovens § 15 a. Parterne har ved skrivelse af 1. april 2004 fremsendt deres bemærkninger. Parternes bemærkninger er indarbejdet i denne endelige udgave.

Vurdering

Afgrænsning af det relevante marked (konkurrencelovens § 5 a)

Nærværende fusionssag omhandler markedet mellem grossist og detailhandler (grossistmarkedet).

Parterne har anført, at det relevante marked er markedet for dagligvaregrossisthandel i Danmark, hvor konkurrencen i detailledet ikke kan isoleres fra grossistledet. Parterne finder endvidere, at alle grossister, uanset om disse tilhører kapitalkæder eller er grossister for de frie kæder, skal indgå i det relevante marked. Parterne har imidlertid også anslået deres markedsandele på et marked udelukkende omfattende de åbne kæder (en snæver markedsafgrænsning). Det bemærkes, at parterne alene har angivet markedsandelene på det snævre marked for det tilfælde, at Konkurrencestyrelsen ikke accepterer parternes brede markedsafgrænsning.

Konkurrencestyrelsen har i denne afgørelse ikke fundet det nødvendigt at foretage en dyberegående markedsanalyse. Det skyldes, at selv ved at vælge den snævre markedsafgrænsning, dvs. den, der giver SuperGros A/S den største markedsstyrke efter fusionen, vil fusionen, jf. nedenfor, ikke føre til, at der skabes eller styrkes en dominerende stilling, der bevirker, at den effektive konkurrence hæmmes betydeligt.

Konkurrencelovens § 12 c, stk. 2.

I henhold til konkurrencelovens § 12 c, stk. 2, skal en fusion, hvorved en eller flere virksomheder ikke skaber eller styrker en dominerende stilling, der bevirker, at den effektive konkurrence hæmmes betydeligt, godkendes.

Hvis markedet afgrænses snævert, vil SuperGros A/S efter fusionen have en anslået markedsandel på 45 %².

På trods af sin markedsstyrke vil SuperGros A/S dog ikke kunne handle uafhængigt på markedet. SuperGros A/S må til sine kunder, dvs. de detailhandlende, sælge til priser, som er konkurrencedygtige i forhold til disse kunders konkurrenter, dvs. de øvrige detailhandlende. Priskonkurrencen på detailmarkedet påvirker således prissætningen på grossistmarkedet. I lyset heraf vurderes fusionen ikke at ville føre til, at den effektive konkurrence hæmmes betydeligt, jf. konkurrencelovens § 12 c, stk. 2.

Konklusion

På baggrund af ovenstående vurdering og med henvisning til konkurrencelovens § 12 c, stk. 2, godkender Konkurrencestyrelsen den anmeldte fusion mellem SuperGros A/S og Chr. Kjærgaard A/S.

Med venlig hilsen

Søren Kåre Nielsen
Fuldmægtig
Tlf. direkte 3317 7064
skn@ks.dk

² Inden fusionen havde SuperGros A/S en markedsandel på 39 %, og Chr. Kjærgaard A/S havde en markedsandel på 3 %. Samtidig med behandlingen af denne fusionssag behandler styrelsen også fusionen mellem SuperGros A/S og Sam-Gros A/S. Sam-Gros A/S' markedsandel er 2,2 %. De to fusioner resulterer i en samlet markedsandel for SuperGros A/S på ca. 45 %. Det bemærkes, at de af parterne oplyste markedsandele alene er anslåede.